

Voorlopig definitief uitvoeringsrapport van de begroting 2018

17 mei 2019

0. Samenvatting

Tabel 1. Het monitoringresultaat in een oogopslag

In mio euro // HRF	1BA 2018	Dec	Feb	Mei	Delta BA	%	Delta Feb	%
Ontvangsten (+)	42.625,4	42.740,1	42.944,1	42.992,6	367,2	0,9%	48,5	0,1%
Uitgaven (-)	44.160,8	44.146,1	44.164,5	44.185,6	24,8	0,1%	21,1	0,0%
ESR Correcties (+)	321,9	380,0	499,3	448,8	126,9	39,4%	-50,5	-10,1%
VS	-1.213,5	-1.026,0	-721,1	-744,1	469,4		-23,0	
Correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling	1.218,2	1.106,7	1.110,6	1.111,6	-106,6		0,9	
VS NA CORRECTIES voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	4,7	80,7	389,5	367,4	362,7		-22,1	

De opcentiemen op de personenbelasting worden berekend volgens de definitie van de HRF¹². Hiervan vertrekend bedraagt het overschot (incl. correcties van 1.005,3 miljoen euro voor de negatieve afrekening met betrekking tot de middelen uit de Bijzondere Financieringswet, 11 miljoen euro voor de bouwkost Oosterweelverbinding linkeroever en 95,3 miljoen euro voor de schuldovername van de gemeenten)³ 367,4 miljoen euro. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018 houdt dit resultaat een positieve afwijking in van 362,7 miljoen euro.

Midden februari 2019 werd het vorderingensaldo voor 2018 op 389,5 miljoen euro geraamd. Dit resultaat was gebaseerd op voorlopige uitvoeringsresultaten⁴. Ten opzichte van het uitvoeringsrapport van februari 2019 daalt het resultaat met 22,1 miljoen euro.

Ten opzichte van het rapport van februari zijn er belangrijke wijzigingen voor:

- Rechtspersonen: +31,7 miljoen euro ontvangsten en +21,2 miljoen euro uitgaven of een positieve bijdrage tot het vorderingensaldo van 10,5 miljoen euro.
- Ontvangsten ministeries : +16,8 miljoen euro
- ESR-correcties : -50,5 miljoen euro negatieve impact ten onzichte van het uitvoeringsrapport van februari waarvan de belangrijkste -34,6 miljoen euro n.a.v. de voorlopige bevindingen van het Rekenhof met betrekking jaarafgrenzing, -4,5 miljoen euro m.b.t. de Sluis Terneuzen en -7,7 miljoen euro n.a.v. herclassificaties van ESR-8 verrichtingen .

¹ HRF-definitie: zie paragraaf 1.2.

² De HRF-definitie voor de bepaling van de inkomsten uit opcentiemen wordt door de HRF gebruikt voor de aftoetsing en beoordeling van het begrotingsresultaat.

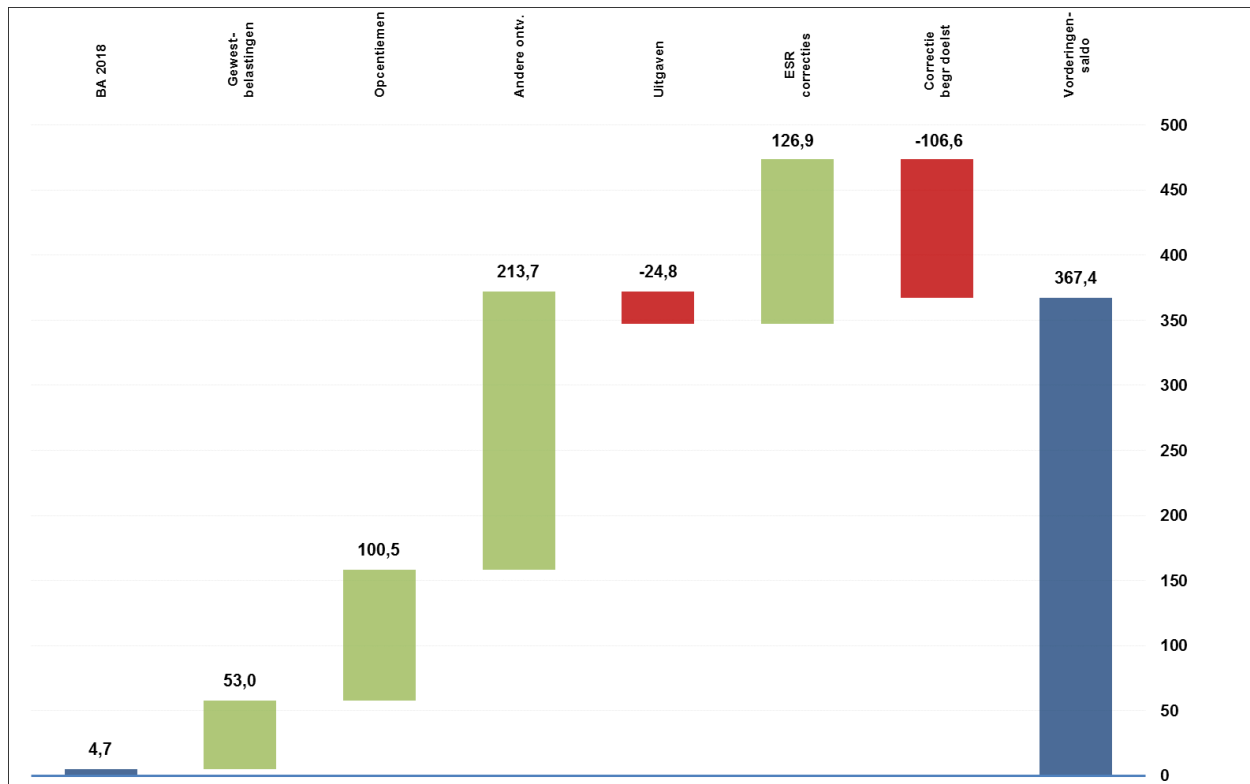
³ <http://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1393273> , blz 72

⁴ Bij de EDP-notificatie van april 2019 werd een vorderingensaldo van -705 miljoen euro gepubliceerd. Dit saldo is exclusief correcties voor aftoetsing begrotingsdoelstelling.

Er moet opgemerkt worden dat het een voorlopig definitief uitvoeringsrapport betreft waarbij het uitvoeringsresultaat bij de notificatie van het INR in oktober 2019 nog kan afwijken aangezien de uitgaven van de federale operatoren nog niet definitief zijn.

Grafiek 1 visualiseert op hoofdlijnen de afwijkingen met de begrotingsaanpassing. Secties 1 tot en met 4 bespreken die afwijkingen in detail.

Grafiek 1. Verschillenanalyse op hoofdlijnen tov BA 2018

1. Ontvangsten

Tabel 2. Globaal overzicht ontvangsten (HRF)

In mio euro // HRF	1BA 2018	Dec	Feb	Mei	Delta BA	%	Delta Feb	%
<i>Gewestbelastingen</i>	6.556,6	6.582,9	6.609,2	6.609,6	53,0	0,8%	0,4	0,0%
<i>Opcentiemen (HRF)</i>	7.604,7	7.709,5	7.707,8	7.705,2	100,5	1,3%	-2,6	0,0%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	23.868,4	23.868,4	23.868,4	23.868,4	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	118,4	118,5	118,5	118,5	0,1	0,1%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	705,1	687,5	704,7	723,7	18,6	2,6%	19,0	2,7%
Ontv. Alg. Begroting	38.853,2	38.966,8	39.008,6	39.025,4	172,3	0,4%	16,8	0,0%
Ontv. DAB	315,2	319,6	320,0	320,0	4,8	1,5%	0,0	0,0%
Ontv. RP	3.457,1	3.453,6	3.615,6	3.647,2	190,2	5,5%	31,7	0,9%
Totaal Ontvangsten	42.625,4	42.740,1	42.944,1	42.992,6	367,2	0,9%	48,5	0,1%

1.1. Gewestbelastingen (+53 miljoen euro t.o.v. BA 2018; +0,4 miljoen euro t.o.v. februari)

Tabel 3. Overzicht gewestbelastingen

(in mio euro)	BA2018	2018 prognose dec	2018 prognose feb 19	2018 Uitvoering Mei	Mei - BA18	%	Mei - Feb	%
Spelen en weddenschappen	44,4	46,6	46,2	46,2	1,9	4,2%	0,0	0,0%
Automatische ontspanningstoestellen	26,3	23,7	22,6	22,6	-3,7	-14,1%	0,0	0,0%
Openingsbelasting	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Verkooprecht en verdeelrecht	2.432,9	2.432,9	2.468,0	2.468,0	35,1	1,4%	0,0	0,0%
Recht op hypotheekvestiging	156,5	157,1	160,7	160,7	4,3	2,7%	0,0	0,0%
Schenkelasting	388,7	345,9	350,4	350,4	-38,3	-9,8%	0,0	0,0%
Registratierechten fiscale regularisaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Erfbelasting excl. Fiscale regularisaties	1.432,7	1.483,2	1.531,3	1.532,7	100,1	7,0%	1,4	0,1%
Erfbelasting fiscale regularisaties	75,0	75,0	24,9	24,9	-50,1	-66,7%	0,0	0,0%
Onroerende voorheffing	210,7	198,7	199,4	200,1	-10,6	-5,0%	0,6	0,3%
Verkeersbelasting	1.097,4	1.095,2	1.085,6	1.084,0	-13,4	-1,2%	-1,7	-0,2%
Belasting op de inverkeerstelling	247,8	266,0	263,5	263,5	15,7	6,3%	0,0	0,0%
Eurovignet (Vlabel)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Kilometerheffing	444,3	458,6	456,3	456,3	12,0	2,7%	0,0	0,0%
Totaal	6.556,6	6.582,9	6.609,2	6.609,6	53,0	0,8%	0,4	0,0%

- Spelen en weddenschappen en automatische ontspanningstoestellen
De ESR ontvangsten 2018 uit spelen en weddenschappen bedragen 46,2 miljoen euro. De ESR ontvangsten uit automatische ontspanningstoestellen bedragen 22,6 miljoen euro.

Op de ontvangsten uit automatische ontspanningstoestellen werd een statistische correctie toegepast omwille van de overname van de inning van de belastingen door de Vlaamse Belastingdienst vanaf aanslagjaar 2019. Omdat de federale overheid het deel van de

ontvangsten met betrekking tot aanslagjaar 2019 dat normaal in december 2018 ontvangen werd niet meer heeft geïnd, werd in 2018 geen volledig jaar aan ontvangsten gerealiseerd.

- Verkooprecht en verdeelrecht

De ESR ontvangsten 2018 uit het verkooprecht en verdeelrecht liggen 35,1 miljoen euro boven de raming van begrotingsaanpassing 2018. Die extra ontvangsten zijn in hoofdzaak te danken aan een snellere inning.

- Recht op hypotheekvestiging

De ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging liggen 4,3 miljoen euro boven de raming van de begrotingsaanpassing 2018.

- Schenkbelasting

De ontvangsten uit de schenkbelastingen liggen 38,3 miljoen euro onder de raming van de begrotingsaanpassing 2018. De lagere ontvangsten ten opzichte van de begrotingsaanpassing zijn vooral te wijten aan tegenvallende ontvangsten uit onroerende schenkingen.

- Erfbelasting

De reguliere ontvangsten uit erfbelasting liggen 100,1 miljoen euro hoger dan de raming van de begrotingsaanpassing.

De ESR ontvangsten 2018 uit de fiscale regularisatie bedragen 24,9 miljoen euro.

- Onroerende voorheffing

De ontvangsten uit onroerende voorheffing komt uit op een bedrag dat 10,6 miljoen euro lager ligt dan de raming van de begrotingsaanpassing. Ten opzichte van de prognose van februari zijn de ontvangsten met 0,6 miljoen euro gestegen.

- Verkeersbelasting

De ontvangsten komen uit op een bedrag dat 13,4 miljoen euro lager ligt dan de raming van de begrotingsaanpassing. Ten opzichte van februari wordt de uitvoering nog met 1,7 miljoen euro neerwaarts bijgesteld.

- Belasting op de inverkeerstelling

De ESR-ontvangsten uit de belasting op de inverkeerstelling liggen 15,7 miljoen euro hoger dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2018.

- Kilometerheffing

De ontvangsten uit kilometerheffing bedragen 456,3 miljoen euro, 12,0 miljoen euro meer dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2018.

1.2. Opcentiemen (HRF: +100,5 miljoen euro t.o.v. BA 2018; -2,6 miljoen euro t.o.v. februari)

De Hoge Raad voor Financiën hanteert een specifieke invalshoek om de aanrekenbare ontvangsten te bepalen. De HRF hanteert een nominale definitie van de netto-opcentiemen (netto-opcentiemen = bruto-opcentiemen verminderd met fiscale uitgaven). Volgens de HRF-methode worden de aanrekenbare opcentiemen van het begrotingsjaar T bekomen door de som te maken van:

1. de 'voorschotten' met betrekking tot het aanslagjaar T die door de FOD Financiën tijdens het jaar T zelf aan het betrokken gewest betaald worden. Het bedrag van de voorschotten is gebaseerd op de raming (door de FOD Financiën) van de opcentiemen voor dat aanslagjaar T en houdt rekening met een vooropgestelde inningscoëfficiënt (99,17% voor aanslagjaar 2018);
2. de 'voorfinanciering' met betrekking tot vorige aanslagjaren begrepen in de kohieren tot en met december van het jaar T;
3. de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot vorige aanslagjaren ontvangen tot en met februari van het jaar T+1;
4. waarbij 2 en 3 verminderd worden met de in vorige begrotingsjaren aangerekende voorschotten, voorfinanciering en ontvangen bedragen.

De prognose volgens de HRF-definitie wordt niet (rechtstreeks) beïnvloed door het inkohieringsritme van de FOD Financiën en etaleert hierdoor een stabielere trend.

Het voorliggende uitvoeringsrapport is gebaseerd op de effectieve uitvoeringcijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen tot en met februari 2019 (cijfers gerapporteerd door de FOD Financiën). Onder toepassing van de HRF-definitie bedragen de netto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2018 5.872,3 miljoen euro.

Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018 is er een meerontvangst van 100,5 miljoen euro. Zie tabel 5. Hierbij dient vermeld dat in het voorliggende monitoringrapport de uitvoering van de fiscale uitgaven op 100% wordt geplaatst en de overrealisatie van de netto-opcentiemen bijgevolg volledig langs ontvangstenzijde wordt gerapporteerd.

Tabel 4. HRF definitie netto-opcentiemen (in euro)

HRF definitie van netto opcentiemen = voorfinanciering tem december + ontvangen bedragen tem februari (euro)	In 2015	In 2016	In 2017	In 2018
M.b.t. AJ 2015	voorschotten (twaalfden) (aan 100%)	vanaf september 2016: maandelijke afrekeningen	maandelijke afrekeningen	maandelijke afrekeningen
	5.601.138.495,34	222.804.647,85	23.736.447,41	3.992.917,58
M.b.t. AJ 2016		voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2017: maandelijke afrekeningen	maandelijke afrekeningen
		5.687.406.141,77	179.993.803,53	22.713.982,10
M.b.t. AJ 2017			voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2018: maandelijke afrekeningen (met staart)
			5.735.015.627,06	169.152.911,70
M.b.t. AJ 2018				voorschotten (twaalfden) (aan 99,17%)
				5.676.471.071,18
TOTAAL	5.601.138.495,34	5.910.210.789,62	5.938.745.878,00	5.872.330.882,56

De samenhang tussen bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen wordt geïllustreerd in tabel 5.

Tabel 5. Bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen (in euro)

HRF	Kredietsoort	Begroting HRF	Uitvoering HRF	BGU - BGA
Bruto opcentiemen	AO	7.604.701.000,00	7.705.221.882,56	100.520.882,56
Fiscale uitgaven Woon (99,17%)	VAK	1.647.245.000,00	1.647.245.000,00	0,00
	VEK	1.647.245.000,00	1.647.245.000,00	0,00
Fiscale uitgaven Werk (99,17%)	VAK	181.084.000,00	181.084.000,00	0,00
	VEK	181.084.000,00	181.084.000,00	0,00
Fiscale uitgaven Win win (99,17%)	VAK	4.562.000,00	4.562.000,00	0,00
	VEK	4.562.000,00	4.562.000,00	0,00
Netto-opcentiemen		5.771.810.000,00	5.872.330.882,56	100.520.882,56

1.3. Middelen BFW (+0,1 miljoen euro t.o.v. BA 2018; +0,0 miljoen euro t.o.v. februari)

De uitvoering van de middelen uit de bijzondere financieringswet wordt in het voorliggende uitvoeringsrapport op het niveau van de begrotingsaanpassing 2018 gehandhaafd, behalve voor de winstverdeling van de Nationale Loterij en voor de dotatie dode hand waar er een kleine overrealisatie kan gerapporteerd worden (van respectievelijk +35 en +38 duizend euro).

1.4. Andere ontvangsten (+18,6 miljoen euro t.o.v. BA 2018; + 19,0 miljoen euro t.o.v. februari)

De overige ontvangsten op de algemene middelenbegroting zijn ongeveer 18,6 miljoen euro hoger dan begroot. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018 worden hieronder kort aangehaald.

De leegstandsheffing bracht +1,7 miljoen euro meer op dan begroot. De ontvangsten van het Planbatenfonds en van het Vernieuwingsfonds vallen dan weer lager uit dan begroot, respectievelijk -1,7 en -1,4 miljoen.

De terugbetaling van rente bedraagt minder dan begroot, -1,8 miljoen euro. Aan dividenden (exclusief VPM en LRM) werd er 5,0 miljoen euro meer ontvangen dan begroot. Dit komt omdat er eind 2018 nog een dividend van T-Groep gerealiseerd werd van 4,9 miljoen euro.

De ontvangsten inzake het waarborgbeheer bedragen +1,9 miljoen euro meer dan begroot. Ook de ontvangsten van het Klimaatfonds eindigen hoger, +6,7 miljoen euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018. Op het Energiefonds werden +16,1 miljoen euro meer ontvangsten aangerekend dan begroot.

Op het principiële recht aan jaarontvangst door ESF van Europese middelen voor de technische bijstand voor het OP 2014-2020 werd er in 2018 -4,8 miljoen euro minder ontvangen dan begroot.

De inkomsten van het Salarisfonds Onderwijs, van het Fonds Inschrijvingsgelden Kunstonderwijs en van het Bossencompensatiefonds eindigen hoger dan begroot, respectievelijk +8,7 , +4,0 en +2,5 miljoen euro.

De ontvangsten uit verkeersboetes en uit afdrachten bedragen minder dan begroot, respectievelijk -22,2 en -6,6 miljoen euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018. Voor de verkeersboetes wordt naast het bedrag van de onmiddellijke inningen (109,0 miljoen euro) ook de door de FOD Financiën gecommuniceerde bedragen van de minnelijke schikkingen (4,0 miljoen) en van de boetes van veroordelingen (10,3 miljoen) opgenomen in het voorliggende uitvoeringsrapport. Deze laatste twee bedragen werden eveneens opgenomen door het INR bij de notificatie van begin april 2019.

1.5. Ontvangsten DAB's en rechtspersonen (+ 195,0 miljoen euro t.o.v. BA 2018; +31,7 miljoen euro t.o.v. februari)

De ontvangsten van de DAB's en de rechtspersonen vertonen een positieve afwijking t.o.v. de begrotingsaanpassing 2018 ten belope van 195 miljoen euro.

De ESR-ontvangsten van de DAB's eindigen 4,8 miljoen euro boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2018. Bij het Mina-fonds liggen de gerealiseerde ontvangsten onder de begrote, -1,2 miljoen euro. Deze minderontvangst houdt voornamelijk verband met de uitvoering van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. De ontvangsten van de DAB Catering en Schoonmaak bedragen -1,2 miljoen euro minder dan de begrotingsaanpassing 2018. De ontvangsten van het Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs bedragen -1,1 miljoen euro minder dan begroot. De ESR-ontvangsten van het Loodswezen liggen dan weer 2,4 miljoen euro boven het begroot bedrag. Hetzelfde geldt voor het VIF: +6,3 miljoen euro door hogere ontvangsten uit schadedossiers en hogere diverse ontvangsten.

De ESR-ontvangsten van de rechtspersonen blijven 190,2 miljoen euro boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2018. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand (-1,8), Hermesfonds (-2,5), VEB (+32,9), VIB (+8,8), GO! (+22,0), School Invest (-4,4), U&HS (+152,6), VLIR (+1,8), VSB (+1,9), K&G (-3,2), VRT (+1,2), VDAB (-34,6), BAM (+2,9), De Vlaamse Waterweg (-13,5), TLH (+5,2), De Lijn (+10,5), OVAM (+2,7), Vitare (+2,5), VLM (-6) en VMSW (-2,3).

2. Uitgaven

Tabel 6. Globaal overzicht uitgaven

In mio euro	1BA 2018*	Dec	Feb	Mei	Delta BA	%	Delta Feb	%
<i>buffer onverwachte gebeurtenissen</i>	108,2	129,0	0,0	0,0	-108,2	-100,0%	0,0	0,0%
<i>indexprovisie</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>loonmodel Onderwijs</i>	7.871,3	7.903,8	7.918,3	7.918,3	47,0	0,6%	0,0	0,0%
<i>School- en Studietoelagen</i>	176,0	176,0	329,2	329,2	153,1	87,0%	0,0	0,0%
<i>Kinderbijslag (incl beheersenvolp)</i>	3.664,9	3.650,4	3.661,1	3.662,9	-1,9	-0,1%	1,8	0,0%
<i>WZC incl. sociaal akkoord</i>	2.087,4	2.046,0	2.020,4	2.020,4	-67,1	-3,2%	0,0	0,0%
<i>Doelgroepkorting jongeren</i>	195,7	152,7	170,8	170,8	-24,9	-12,7%	0,0	0,0%
<i>Dienstencheques</i>	1.175,0	1.167,6	1.167,5	1.167,5	-7,5	-0,6%	0,0	0,0%
<i>Renovatiepremie</i>	86,0	61,0	46,1	46,7	-39,3	-45,7%	0,6	1,3%
<i>Andere</i>	13.358,7	13.072,0	13.025,2	13.022,6	-336,0	-2,5%	-2,5	0,0%
Uitg. Alg. Begroting	28.723,1	28.358,5	28.338,4	28.338,3	-384,8	-1,3%	-0,1	0,0%
<i>VIF</i>	768,2	711,3	684,4	684,4	-83,8	-10,9%	0,0	0,0%
<i>Mina</i>	344,7	329,4	325,3	325,3	-19,4	-5,6%	0,0	0,0%
<i>Correctie MC</i>		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
<i>Andere</i>	216,3	219,2	221,6	221,6	5,3	2,4%	0,0	0,0%
Uitg. DAB	1.329,2	1.259,9	1.231,3	1.231,3	-97,9	-7,4%	0,0	0,0%
<i>VDAB</i>	869,4	800,4	796,8	779,5	-89,9	-10,3%	-17,3	-2,2%
<i>Hermes</i>	526,2	462,8	453,2	450,9	-75,3	-14,3%	-2,3	-0,5%
<i>VSB</i>	845,3	820,2	819,9	829,6	-15,6	-1,8%	9,7	1,2%
<i>Agion</i>	326,7	343,3	356,2	356,4	29,7	9,1%	0,2	0,1%
<i>BAM</i>	169,4	99,6	92,7	92,7	-76,7	-45,3%	0,0	0,0%
<i>De Vlaamse Waterweg</i>	408,3	396,2	390,5	412,6	4,3	1,0%	22,1	5,7%
<i>VVM-De Lijn</i>	1.263,9	1.197,6	1.200,3	1.205,2	-58,7	-4,6%	4,9	0,4%
<i>U&HS</i>	3.469,7	3.452,3	3.376,5	3.378,6	-91,1	-2,6%	2,0	0,1%
<i>Andere</i>	7.120,8	7.105,4	7.108,8	7.110,6	-10,2	-0,1%	1,8	0,0%
<i>Correctie MC</i>		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Uitg. RP	14.999,7	14.677,7	14.594,8	14.616,0	-383,7	-2,6%	21,2	0,1%
Onderbenutting Universiteiten en Hogescholen	-150,0	-150,0	0,0	0,0	150,0	-100,0%	0,0	0,0%
Onderbenutting	-741,1	0,0	0,0	0,0	741,1	-100,0%	0,0	0,0%
Totaal Uitgaven	44.160,8	44.146,1	44.164,5	44.185,6	24,8	0,1%	21,1	0,0%

* de kredieten in de kolom 1BA2018 werden aangepast aan de door de Vlaamse regering op 26/10/2018 goedgekeurde herverdeling van de indexprovisie naar aanleiding van de overschrijding van de spilindex in augustus 2018

2.1. Algemene uitgavenbegroting

- Financien en Begroting

Op de buffer voor onverwachte gebeurtenissen van 147 miljoen euro die bij de begrotingsaanpassing 2018 werd aangelegd, werd er 129 miljoen euro aangewend : 6,9 miljoen euro voor een versnelde afrekening van de inschrijvingsgelden en werkingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs (CVO), 2,6 miljoen euro voor bijkomende inburgeringstrajecten in het kader van de asielcrisis, 69,7 miljoen euro in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 14 december 2018 (VR 2018 1412 DOC.1478/1 en DOC.1478/2, waarvan 44,2 miljoen euro voor de uitbetaling van de gewestwaarborg voor het Arkimedesfonds I in vereffening) en 49,8 miljoen euro in uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 21 december 2018 (VR 2018 2112 DOC.1668/1-4). De eenmalige uitgaven die met deze middelen worden verricht, worden aangerekend op de functionele begrotingsartikelen en komen op de individuele uitgavenlijnen bij de ministeries of geconsolideerde rechtspersonen tot uiting.

In augustus 2018 heeft er een overschrijding van de spilindex plaatsgevonden. Gelet op het feit dat de indexprovisie reeds werd herverdeeld en aangewend op de functionele begrotingsartikelen bij de betrokken beleidsdomeinen werd het krediet BA2018 in tabel 6 aangepast in een krediet na herverdeling*.

- Onderwijs en Vorming

De overbenutting op het loonmodel bij onderwijs bedraagt 47 miljoen euro.

In aanloop naar de integratie van de schooltoelagen in het Groeipakket in 2019, waarbij de toelage bij het begin van het schooljaar zal worden uitbetaald, worden de School -en Studietoelagen met ingang van het jaar 2018 aangerekend bij het begin van het schooljaar terwijl dit voorheen gespreid gedurende het schooljaar op kasbasis werd aangerekend. Gelet op deze versnelling in aanrekening moeten in het jaar 2018 niet alleen de openstaande engagementen voor de schooljaren voorafgaand aan het schooljaar 2018-2019 worden aangerekend (131,4 miljoen euro via zgn. overflow, cfr infra sub ESR-correcties) maar ook alle dossiers voor het schooljaar 2018-2019. Ingevolge deze éénmalige versnelling in aanrekening is er een kredietoverschrijding van 153,1 miljoen euro waarvan 131,4 miljoen euro -in samenspraak met het INR en het Rekenhof- esr-matig geneutraliseerd kan worden als overflow.

- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

De uitgaven voor de gezinsbijslag (incl beheerskosten Famifed) vallen 1,9 miljoen euro lager uit dan begroot bij de 1ste begrotingsaanpassing.

De uitgaven voor de woonzorgcentra worden door het RIZIV⁵ (federale operator) 67,1 miljoen euro lager ingeschat dan het krediet bij de 1ste begrotingsaanpassing.

⁵ Er werd de voorbije jaren vastgesteld dat het Riziv en Vlaanderen een andere invulling geven aan de notie vastgesteld recht. Het Riziv hanteert de datum van het document N (indiening factuur verzorgingsinstellingen bij de mutualiteit) terwijl Vlaanderen het ESR-aanrekeningsmoment voor sociale prestaties in natura (=verblijf van de oudere in het woonzorgcentrum) hanteert. Hierdoor lopen de aanrekenbare uitgaven volgens de Riziv benadering 3 maanden achter op de realiteit.

- Werk en Sociale Economie

Voor de uitgaven door federale operatoren werd begin februari een eerste ESR-afrekening ontvangen.

Deze uitgaven liggen 25,9 miljoen euro lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2018. De grootste verschillen situeren zich bij de doelgroepverminderingen, waarvoor op basis van de informatie van de RSZ een onderbenutting van 15,4 miljoen euro wordt verwacht. De belangrijkste wijzigingen situeren zich bij de hervormde doelgroepverminderingen voor ouderen (18,1 miljoen euro hoger dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2018) en jongeren (24,9 miljoen euro lager dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2018).

Voor de dienstencheques bedraagt de onderbenutting 7,5 miljoen euro.

- Omgeving

Op de renovatiepremie is er – in afwachting van een aanpassing van de regelgeving waarbij de renovatiepremie en de VAP-premie zullen worden geïntegreerd – een onderbenutting van 39,3 miljoen euro.

2.2. DAB's

De uitgaven van de DAB's liggen 97,7 miljoen euro lager dan begroot bij de eerste begrotingsaanpassing.

De grootste afwijking ten opzichte van BA18 situeert zich bij het VIF (-83,8 miljoen euro) en Mina (- 19,4 miljoen euro).

Bij het VIF situeert de onderbenutting zich op de investeringsbudgetten voor doorstroming, onderhoud en waterbeheersingswerken aan de kust waar de betalingen achterblijven t.o.v. de inschatting ten tijde van de begrotingsaanpassing 2018.

Bij het Mina situeert het overschot zich vooral (8 miljoen euro) op de subsidiedossiers voor de lokale besturen (betaalkalender).

2.3. Rechtspersonen

De uitgaven van de rechtspersonen liggen 233,7 miljoen euro onder het niveau van de 1ste begrotingsaanpassing inclusief de onderbenutting universiteiten en hogescholen.

Belangrijke positieve afwijkingen t.o.v. de bijdrage tot het bij de begrotingsaanpassing 2018 voorziene vorderingensaldo situeren zich bij de VDAB (-89,9), het Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid (-75,3), VSB (-15,6), BAM (-76,7) en De Lijn (-58,7) terwijl er bij Agion sprake is van een negatieve afwijking (+29,7).

Bij de VDAB is er een afwijking van 89,9 miljoen euro. Hier staan voor wijkwerken ook lagere inkomsten tegenover (daar de maatregel pas dit jaar is opgestart) waardoor de positieve afwijking t.o.v. het vorderingensaldo 55,3 miljoen euro bedraagt. De onderbenutting situeert zich bij de uitgaven 6de staatshervorming, bij uitbestedingen/diverse tenders en op ICT-gerelateerde investeringsprojecten.

Bij het Hermesfonds is de onderbenutting te wijten aan enkele programma's (clusterwerking, bedrijventerreinen,...) waar de betalingen achterblijven t.o.v. de verwachtingen.

Bij het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) zijn er minderuitgaven op het luik zorgverzekering en Tegemoetkoming Hulp aan Bejaarden.

Bij de BAM zit de grootste afwijking van uitgaven die buiten de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling worden gehouden (65,5 miljoen euro – zie tabel 8 overzicht correcties voor aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling) op de hoofdwerken Linkeroever. De werken zullen pas ten volle op dreef zijn begin 2019. Bij de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling zullen dan ook slechts de effectief gerealiseerde uitgaven (of 11 miljoen euro) geneutraliseerd worden.

De afwijking bij De Lijn wordt in grote mate veroorzaakt door een onderaanwending op het investeringsbudget door een langere betaalkalender.

Agion werd geconfronteerd met een niet te voorspellen toevloed van betalingsaanvragen stellen wat resulteert in een kredietoverschrijding van 29,7 miljoen euro.

Bij de begrotingsaanpassing 2018 is een correctie toegepast van 150 miljoen euro ten opzichte van de begroting(en) van de hogescholen en universiteiten om de ESR-impact van hogescholen en universiteiten gelijk te stellen aan de voorziene betoelaging. De ESR-impact bij uitvoering (ontvangsten en uitgaven samen genomen) bij de Hogescholen en Universiteiten is nu nog 93,7 miljoen euro lager dan de bij de begrotingsaanpassing 2018 ingeschreven toelage.

3. ESR-correcties

Tabel 7. Overzicht ESR correcties

In mio euro	1BA 2018	Dec	Feb	Mei	Delta BA	%	Delta Feb	%
<i>DBFM SvM</i>	-4,1	-4,1	-4,1	-4,1	0,0	0,6%	0,0	0,0%
<i>Sluis Terneuzen</i>	-24,1	-13,9	-13,9	-18,5	5,7	-23,5%	-4,5	32,5%
<i>Ziekenhuisinfrastructuur A1/A3</i>	279,7	303,2	296,3	296,3	16,6	5,9%	0,0	0,0%
<i>effect niet aangevraagde provisionele bedragen A1/A3</i>	-40,0	0,0	0,0	0,0	40,0	-100,0%	0,0	0,0%
<i>Correctie rapport RH</i>	0,0	-16,0	-16,0	-50,6	-50,6	0,0%	-34,6	215,8%
<i>Overflow studietoelagen</i>	0,0	0,0	131,4	131,4	131,4	0,0%	0,0	0,0%
<i>andere</i>	110,4	110,9	105,7	94,3	-16,1	-14,6%	-11,4	-10,7%
ESR correcties	321,9	380,0	499,3	448,8	126,9	39,4%	-50,5	-10,1%

Ten aanzien van de begrotingsaanpassing 2018 hebben de ESR correcties een positieve impact van miljoen euro. De afwijking is te verklaren door 4 belangrijke bewegingen.

Op basis van de door de Vlaams Nederlandse Scheldec commissie goedgekeurde financiële rapportering bedraagt de Vlaamse bijdrage in 2018 in de uitgaven voor de Sluis Terneuzen 77,9 miljoen euro. Dit betekent een ESR-correctie van 18,5 miljoen euro en dus 5,7 miljoen beter dan voorzien bij BA18.

De positieve bijstelling bij de ziekenhuisinfrastructuur is voornamelijk gerelateerd aan de brief van de FOD VG van 4 april 2018 met betrekking tot een zgn. C2 correctie met een positieve ESR-impact van 27,6 miljoen euro. Per saldo verbetert de ESR correctie met 16,6 miljoen euro omdat er bij VIPA minder

A1/A3 kasuitgaven worden geboekt waar voor het niet ESR-aanrekenbaar gedeelte (= component aflossing kapitaal) een esr-correctie wordt ingeschreven. Lagere uitgaven betekenen derhalve een lagere ESR-correctie.

De voorbije jaren werden er in het Budget Financiële Middelen (BFM) geen herzieningen meer opgenomen voor investeringsuitgaven m.b.t. A1/A3 ziekenhuisinfrastructuur, die reeds voor de bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming gerealiseerd werden (de zogenaamde niet aangevraagde provisionele bedragen). Gelet op deze vaststelling wordt er geen uitgave (40 miljoen euro) meer voorzien voor 'niet aangevraagde provisionele bedragen'. Logischerwijs wordt er ook niets meer geneutraliseerd voor de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling (cfr infra).

In haar rekeningenrapport 2017 en voorlopige bevindingen mbt 2018 heeft het Rekenhof een aantal opmerkingen gemaakt over enerzijds de jaarafgrenzing of de aanrekening van de uitgaven op het correcte uitvoeringsjaar en anderzijds de aanrekening van de stortingen aan de organismen voor de financiering van de 2de pensioenpijler.

In functie hiervan worden de reeds in 2017 gestorte bijdragen resp. in 2018 gestorte bijdrage in de pensioenfondsen van de VRT, De Lijn en resp. het Vlaamse pensioenfonds via een negatieve ESR-correctie van 4 miljoen euro toegewezen aan het jaar van de prestaties.

Voor de jaarafgrenzing wordt de impact van de correcte ESR-aanrekening geschat op 46,6 miljoen euro waarvan 12 miljoen euro mbt de inkomensoverdrachten (zoals eerder begroot) en 34,6 miljoen euro nav voorlopige bevindingen van het Rekenhof. Hiervoor wordt een (negatieve) ESR-correctie ingeschreven.

In aanloop naar de integratie van de schooltoelagen in het Groeipakket in 2019 worden de School-en Studietoelagen met ingang van het jaar 2018 aangerekend bij het begin van het schooljaar terwijl dit voorheen gespreid gedurende het schooljaar op kasbasis werd aangerekend. Gelet op deze versnelling in aanrekening moet er in het jaar 2018 niet alleen alle dossiers voor het schooljaar 2018-2019 worden aangerekend maar ook (met toepassing van de oude aanrekeningsregels) de openstaande engagementen voor de schooljaren voorafgaand aan het schooljaar 2018-2019. Deze openstaande engagementen bedragen 131,4 miljoen euro en kunnen - in samenspraak met het INR en het Rekenhof - ESR-matig geneutraliseerd worden als overflow.

4. Correcties voor aftoetsing aan de begrotingsdoelstellingen

Tabel 8. Overzicht correcties voor aftoetsing begrotingsdoelstelling

In mio euro	1BA 2018	Dec	Feb	mei	Delta BA	%
Bouwkost Oosterweel (incl. rente)	76,4	6,3	10,3	11,0	-65,5	-86%
Schuldovername Gemeenten	96,7	95,3	95,3	95,3	-1,4	-1%
A1/A3 (niet aangevraagde provisionele bedragen m.b.t. investeringen vóór 2016)	40,0	-	-	-	-40,0	-100%
Afrekening 2018	1.005,1	1.005,1	1.005,1	1.005,3	0,2	0%
Correcties voor aftoetsing begrotingdoelstelling	1.218,2	1.106,7	1.110,6	1.111,6	-106,6	-9%

In de aftoetsing van het vorderingensaldo aan de begrotingsdoelstelling worden 4 elementen buiten beschouwing gehouden.⁶

⁶ https://fin.login.kanooh.be/sites/default/files/atoms/files/2018_BO_Algemene_toelichting_0.pdf, blz 72

Bij de BAM wordt de uitgaven (11 miljoen euro) met betrekking tot de hoofdwerken Linkeroever geneutraliseerd bij de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling. Deze bedragen 65,5 miljoen euro minder dan geraamd bij de begrotingsaanpassing 2018.

Voor de schuldovername gemeenten zijn er 1,4 miljoen euro minder uitgaven ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2018.

De voorbije jaren werden er in het Budget Financiële Middelen (BFM) geen herzieningen meer opgenomen voor niet aangevraagde provisionele bedragen en wordt er derhalve geen uitgave (40 miljoen euro) meer verwacht voor 'niet aangevraagde provisionele bedragen'. Logischerwijs wordt deze uitgave dan ook niet meer geneutraliseerd voor de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling.

De afrekening BFW is licht gewijzigd t.o.v. de BA 2018.